

Wacław Korta (1919–1999)

Wacław Korta urodził się 26 sierpnia 1919 roku we wsi Wola Nieszkowska niedaleko Bochni. W swej rodzinnej miejscowości ukończył w 1934 roku szkołę podstawową, a następnie kontynuował naukę w Bochni, w Państwowym Gimnazjum i Liceum, którym patronował król Kazimierz Wielki. Tam też zastał go wybuch drugiej wojny światowej. W latach okupacji oddał się pracy konspiracyjnej – dzięki wsparciu jednego ze swych gimnazjalnych nauczycieli wstąpił do Armii Krajowej, ukończył szkołę podchorążych i działał na niwie podziemnego szkolnictwa. To właśnie zasługom na tym polu zawdzięczał swój konspiracyjny pseudonim „Lektor”.

Przerwaną działaniami wojennymi naukę dokończył krótko po ich zakończeniu, zdając w 1945 roku egzamin maturalny. Zaraz potem przeniósł się do Krakowa, gdzie w roku akademickim 1945/1946 rozpoczął studia wyższe z zakresu historii i archeologii na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Nie było mu jednak dane zakończyć ich pod Wawelem – w 1946 roku musiał przeprowadzić się do Wrocławia, gdzie wstąpił na Wydział Humanistyczny Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej. Związek z Wrocławiem i tamtejszym środowiskiem akademickim okazał się nadzwyczaj trwały – Wacław Korta pozostał im wierny do końca swego życia.

Studia wyższe ukończył w styczniu 1951 roku, zdobywając tytułu magistra nauk humanistycznych w zakresie historii. Jeszcze podczas studiów, we wrześniu 1950 roku, został zatrudniony jako młodszy asystent w Katedrze Historii Polski Średniowiecznej. Na seminarium doktorskie uczęszczał do Karola Maleczyńskiego. Pod jego kierunkiem przygotował rozprawę pt. *Rozwój wielkiej własności na Śląsku do połowy XIII wieku*¹; to właśnie na podstawie tej dysertacji w grudniu 1960 roku otrzymał tytuł doktora nauk humanistycznych w zakresie historii. Kilka lat później, w maju 1966 roku, na podstawie rozprawy *Średniowieczna annalistyka śląska*² odbył kolokwium na Wydziale Historyczno-Filozoficznym Uniwersytetu Wrocławskiego i otrzymał tytuł doktora habilitowanego. Na kolejny awans w naukowej hierarchii czekał do roku 1978, kiedy otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego w dziedzinie nauk humanistycznych, w końcu zaś – krótko przed emeryturą – osiągnął najwyższy naukowy laur w postaci tytułu profesora zwyczajnego.

¹ W. Korta, *Rozwój wielkiej własności feudalnej na Śląsku do połowy XIII wieku*, Wrocław 1964 [Monografie Śląskie Ossolineum, 8].

² Tenże, *Średniowieczna annalistyka śląska*, Wrocław 1966 [Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Ser. A, 113].

Intensywną, znaczącą kolejnymi publikacjami, pracą naukową W. Korta łączył z aktywnością na niwie organizacyjnej i dydaktycznej. W 1968 roku, po śmierci swego mistrza, prof. Karola Maleczyńskiego, objął funkcję kierownika Zakładu Nauk Pomocniczych Historii i Archiwistyki; w latach 1972–1975 pełnił funkcję prodziekana ds. dydaktycznych na Wydziale Historyczno-Filozoficznym Uniwersytetu Wrocławskiego, zaś w latach 1985–1987 był jego dziekanem. Był jednym z organizatorów związku zawodowego „Solidarność” na Uniwersytecie Wrocławskim i przewodniczącym jego Komisji Organizacyjnej na swym macierzystym wydziale. Jako zastępca sekretarza aktywnie działał we Wrocławskim Towarzystwie Naukowym, był członkiem Rady Archiwalnej Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, udzielał się także we wrocławskim Oddziale Stowarzyszenia Bochniaków – Miłośników Ziemi Bocheńskiej. W latach 1978–1985 zasiadał w kolegium redakcyjnym „Śląskiego Kwartalnika Historycznego *Sobótka*”, nieco później zaś, w latach 1980–1991, był także redaktorem serii wydawniczej „Acta Universitatis Wratislaviensis”³. Na prowadzonych przez W. Kortę seminariach powstało kilkadziesiąt prac magisterskich, w ciągu pięćdziesięciu lat swej pracy naukowej na Uniwersytecie Wrocławskim uczony wypromował też kilkunastu doktorów⁴.

Zasługi czasów wojny i działalność w konspiracji, a także dorobek naukowy i osiągnięcia organizacyjne sprawiły, że był wielokrotnie nagradzany wysokimi odznaczeniami państwowymi. Już w 1945 roku Rząd Polski na Obczyźnie w uznaniu dla jego postawy w czasie okupacji nadał mu Brązowy Krzyż Zasługi z Mieczami, w latach siedemdziesiątych przyznano mu Odznakę Grunwaldzką, Medal Zwycięstwa i Wolności, Krzyż Partyzancki, Złoty Krzyż Zasługi oraz Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski; w latach osiemdziesiątych doceniono też jego zasługi dydaktyczne – w 1983 roku Wacław Korta otrzymał medal Komisji Edukacji Narodowej. W 1989 roku świętował swe siedemdziesiąte urodziny; z tej okazji grono uczniów i przyjaciół przygotowało dla niego okolicznościowy tom zawierający dedykowane mu studia historyczne⁵. Nie dożył – niestety – swych osiemdziesiątych urodzin i nie mógł już odebrać przygotowywanej na tę okoliczność książki; praca, która otrzymała postać książki *in memoriam* jubilata, ukazała się w drugą rocznicę jego śmierci⁶.

³ Koleje życia prof. Wacława Korty zostały przedstawione w kilku okolicznościowych biogramach i artykułach wspomnieniowych – zob. K. Bobowski, Profesor Wacław Korta jako człowiek i uczony, w: *Źródłoznawstwo i studia historyczne*, red. K. Bobowski, Wrocław 1989, s. 11–15; tenże, Wacław Korta (26 VIII 1919 – 2 II 1999), *Sobótka*, 1992, nr 2, s. 277–279; WM [W. Mrozowicz], Korta Wacław, w: *Encyklopedia Wrocławia*, Wrocław 2000, s. 385; Przedmowa, w: *Memoriae amici et magistri. Studia historyczne poświęcone pamięci Prof. Wacława Korty (1919–1999)*, red. M. Derwich, W. Mrozowicz, R. Żerelik, Wrocław 2001, s. 5–8; także A. Wałkowski, Moje wspomnienie o Profesorze Wacławie Korcie, *Archiwa – Kancelarie – Zbiory* 4 (6), 2013, s. 215–222.

⁴ Wykaz prac doktorskich napisanych pod kierunkiem prof. dr. hab. Wacława Korty (w układzie chronologicznym), w: *Memoriae amici et magistri* (jak w przyp. 3), s. 19–20.

⁵ Zob. M. Derwich, Jubileusz siedemdziesięciolecia urodzin prof. dra Wacława Korty, *Sobótka* 45, 1990, s. 137–138; tenże, Jubileusz siedemdziesięciolecia urodzin prof. dra Wacława Korty, *KH* 97, 1990, s. 255–256; *Źródłoznawstwo i studia historyczne* (jak w przyp. 3), *passim*.

⁶ *Memoriae amici et magistri* (jak w przyp. 3), *passim*.

Bibliografia prac Wacława Korta obejmuje łącznie 108 pozycji, na które składają się samodzielne monografie, redakcje prac zbiorowych, edycje źródeł, artykuły w czasopismach oraz hasła słownikowe, recenzje i polemiki⁷. Warto przy tym zaznaczyć, że kilka z tych prac ukazało się drukiem już po śmierci autora, w tym pisana przez wiele lat monumentalna *Historia Śląska do 1763 roku*⁸. Podjęta w tych pracach tematyka pozwala wskazać kilka głównych nurtów zainteresowań badawczych ich autora.

Na pierwszy plan wybijają się w nich bez wątpienia zagadnienia związane z pradziejami i historią średniowiecznego Śląska. Tym zainteresowaniom Wacław Korta dał wyraz już w swej pierwszej, opublikowanej jeszcze podczas studiów, pracy⁹. Tematyka ta stanowiła motyw przewodni jego twórczości naukowej także w następnych latach, zarówno w dziedzinie badań źródłoznawczych oraz prac edytorskich, jak i analizy wybranych problemów związanych z gospodarczą, społeczną i kościelną historią tej dzielnicy. Dogłębną znajomość źródeł oświetlających dzieje średniowiecznego Śląska okazał już w początkach swej pracy naukowej, podejmując edycję piętnastowiecznej księgi podatkowej księstwa wrocławskiego¹⁰. Publikacja ta zwróciła uwagę Gerarda Labudy, który podniósł w recenzji, że jej autor nie ustrzegł się co prawda drobnych niedociągnięć, ale pracę swą wykonał sumiennie, i docenił fakt udostępnienia historykom nieznanego im dotąd przekazu¹¹. Warto pamiętać o poddaniu wyników tej wczesnej pracy W. Korta ocenie recenzenta, gdyż fakt ten będzie stanowił charakterystyczny rys niemal całej jego twórczości naukowej – kolejne publikacje (zwłaszcza zaś sygnowane przezeń edycje źródłowe) będą systematycznie poddawane osądowi środowiska naukowego zarówno w Polsce, jak i poza jej granicami.

Zainteresowania źródłoznawcze i prace edytorskie W. Korta rozwijał w następnych latach. W 1972 roku opublikował niewielki objętościowo tekst, w którym dokonał podsumowania prac polskich historyków nad edycją regestów śląskich – przypomniał w nim zasługi swego mistrza, prof. Karola Maleczyńskiego, dla tego projektu, zdał sprawę z prowadzonych od 20 lat kwerend archiwalnych, podkreślając, że prace te były prowadzone w trudnych warunkach kadrowych oraz finansowych, i zapowiadał, że jeszcze w 1972 roku ukaze się pierwszy tom tego wydawnictwa¹². Co prawda sygnalizowanego przez Kortę terminu edycji pierwszego tomu regestów nie udało się dotrzymać i ujrzał on światło dzienne dopiero po trzech kolejnych latach (w 1975 roku)¹³, ale i tak podjęcie tego projektu wywołało zrozumiałe zainteresowanie środowiska mediewistycznego. Pierwsze oceny pracy wykonanej przez zespół

⁷ Zob. Bibliografia prac Prof. dra Wacława Korta za lata 1948–1988, zestawiała J. Gilewska-Dubis, w: *Źródłoznawstwo i studia historyczne* (jak w przyp. 3), s. 5–9; także Bibliografia prac prof. dr. hab. Wacława Korta, w: *Memoriae amici et magistri* (jak w przyp. 3), s. 9–18.

⁸ W. Korta, *Historia Śląska do 1763 r.*, Warszawa 2003.

⁹ Tenże, *Grodziska osobowickie, Z Otchłani Wieków* 17, 1948, z. 9–10, s. 147–151.

¹⁰ Tenże, *Nieznana księga podatkowa księstwa wrocławskiego z 1425 roku*, Sobótka 8, 1953 (1954), s. 223–256.

¹¹ G. Labuda, *Rec. w: SZ* 1, 1957, s. 307.

¹² W. Korta, *Stan prac nad Regestami śląskimi*, *SZ* 17, 1972, s. 284–286.

¹³ *Regesty śląskie*, t. 1: 1343–1348, red. W. Korta, Wrocław i in. 1975.

śląskich historyków były jednak dość wstrzemięźliwe. Recenzenci docenili wprawdzie fakt podjęcia skrojonego z wielkim rozmachem projektu i z uznaniem przyjęli wprowadzenie do naukowego obiegu wielu nieznanych dotąd materiałów, ale wytykali zarazem autorom wydawnictwa poważne luki w kwerendach archiwalnych i nie szczędzili słów krytyki związanych z wielką liczbą zauważonych przez nich błędów warsztatowych¹⁴. W następnych latach kierowany przez W. Kortę zespół kontynuował prace nad śląskimi rejestrami i co kilka lat publikował kolejne tomy tego wydawnictwa – w 1983 roku wydano tom drugi¹⁵, w roku 1990 światło dzienne ujrzał tom trzeci¹⁶, zaś tomy czwarty i piąty ukazały się drukiem w roku 1992¹⁷. Niestety, druk kolejnych tomów rejestrów potęgował słowa krytyki pod ich adresem, wypowiedane przez coraz bardziej poirytowanych recenzentów, którzy powtarzali sformułowane wcześniej zarzuty i stawiali kolejne, posuwając się ostatecznie do zakwestionowania sensu kontynuowania tego przedsięwzięcia i sformułowania apelu o zakończenie edycji rejestrów w jej aktualnym kształcie¹⁸. Bilans wieloletniej pracy kierowanego przez W. Kortę zespołu nie jest więc jednoznaczny – nie ulega wątpliwości, że w toku wieloletnich prac zgromadzono ogromną wprost ilość materiałów, często wcześniej nieznanych historykom, i wprowadzono ich zawartość do naukowego obiegu; sięgając do *Rejestrów śląskich* trzeba jednak wciąż pamiętać o dostrzeżonych przez ich krytycznych czytelników ułomnościach i – tam gdzie jest to możliwe – korzystać z nich wraz z opublikowanymi w recenzjach załącznikami takich usterek. Ten ostatni postulat jest tym bardziej aktualny, że od pewnego czasu zawartość wszystkich pięciu tomów wydawnictwa sygnowanego przez W. Kortę jest dostępna w wersji elektronicznej i każdy badacz zainteresowany dziejami średniowiecznego Śląska ma do nich stały i nieskrępowany dostęp.

Motyw historii średniowiecznego Śląska jest wiodący nie tylko w zainteresowaniach źródłoznawczych i działalności edytorskiej W. Korty, widać go także w jego licznych pracach analitycznych oraz kilku opracowaniach o charakterze syntetycznym. U zarania naukowej kariery interesowała go zwłaszcza – modna wówczas i chętnie podejmowana przez wielu badaczy – kwestia powstania i rozwoju wielkiej własności ziemskiej. Początkowo zajmowała go zwłaszcza własność ziemska wielkich klasztorów śląskich¹⁹, ale te pierwsze prace tylko zwiastowały pojawienie się szerszego ujęcia tematu, które Korta dał w roku 1964, publikując swą rozprawę doktor-

¹⁴ Zob. G. Labuda, Rec. w: Sobótka 32, 1977, s. 238–239; A. Gąsiorowski, Rec. w: SZ 22, 1977, s. 262–264; szczególnie wnikliwą i zarazem chyba najbardziej krytyczną ocenę pierwszego tomu śląskich rejestrów dał Eugeniusz Kobzdaj – zob. E. Kobzdaj, Rec. w: Archeion 69, 1979, s. 336–346.

¹⁵ Regeſty ſląskie, t. 2: 1349–1354, red. W. Korta, Wrocław i in. 1983.

¹⁶ Regeſty ſląskie, t. 3: 1355–1357, red. W. Korta, Wrocław 1990.

¹⁷ Regeſty ſląskie, t. 4: 1357–1358, red. W. Korta, Wrocław 1992; Regeſty ſląskie, t. 5: 1360, red. W. Korta, Wrocław 1992.

¹⁸ Zob. zwłaszcza E. Kobzdaj, Rec. w: Archeion 80, 1986, s. 239–256; T. Jurek, Rec. w: Sobótka 45, 1990 (1991), s. 407–417; A. Gąsiorowski, Rec. w: KH 99, 1992, nr 4, s. 169.

¹⁹ W. Korta, Rozwój wielkiej własności klasztornej na Śląsku do połowy XIII wieku, Sobótka 12, 1958, s. 179–205; tenże, W sprawie gospodarki wielkiej własności cysterskiej na Dolnym Śląsku w XIII wieku (Na marginesie pracy Stanisława Trawkowskiego: Gospodarka wielkiej własności cysterskiej na Dolnym Śląsku w XIII wieku, Warszawa 1959), Sobótka 15, 1960, s. 63–72; także tenże, Rozwój

ską poświęconą rozwojowi własności feudalnej na Śląsku do połowy XIII wieku²⁰. Do problematyki społecznej i gospodarczej wracał chętnie w następnych latach, pisząc obszerne partie historii chłopów polskich²¹, a także podejmując w swych badaniach zagadnienie niewolnictwa w państwie pierwszych Piastów²², kwestię uposażenia klasztoru kanoników regularnych na górze Ślęży²³ i dając zwięzły zarys historii gospodarczej Śląska w dobie wczesnego średniowiecza²⁴.

W 1964 roku Wacław Korta opublikował obszerny artykuł, w którym dokonał oceny badań nad rocznikarstwem śląskim doby średniowiecza, sygnalizując tym samym przygotowywanie monograficznego ujęcia tego zagadnienia²⁵. W recenzji tej rozprawki Brygida Kürbis doceniła sumienność, z jaką autor zestawiał śląskie zapisy rocznikarskie i nowatorstwo zastosowanej przez niego metodologii badań²⁶. Na ostateczny efekt badań W. Korta nad średniowiecznym rocznikarstwem śląskim nie trzeba było czekać długo – już w 1966 roku ukazała się sygnowana przezeń monografia²⁷, która zresztą – przypomnijmy – w maju tego roku stała się podstawą nadania autorowi tytułu doktora habilitowanego. Praca została życzliwie przyjęta przez środowisko mediewistyczne²⁸, choć niektórzy recenzenci podnosili, że postawiona przez autora teza, jakoby rocznikarstwo śląskie górowało na wielkopolskim i dorównywało annalistyce powstałej w małopolskich kręgach kościelnych, jest przesadzona²⁹. Zainteresowaniom związanym ze śląską annalistyką W. Korta pozostał wierny niemal do ostatnich lat czynnej pracy naukowej. W roku 1980, w obszernym artykule dał charakterystykę najważniejszych ośrodków rocznikarskich na Śląsku³⁰. Nie zdołał co prawda zrealizować swego zamiaru wydania drukiem całego zbioru śląskich roczników, ale w 1991 roku zdążył jeszcze opublikować jeden z takich zabytków z przełomu XV i XVI stulecia³¹.

terytorialny wielkiej świeckiej własności feudalnej w Polsce do połowy XIII wieku, *Sobótka* 16, 1961 (1962), s. 528–566.

²⁰ Tenże, *Rozwój wielkiej własności feudalnej* (jak w przyp. 1), *passim*.

²¹ Tenże, *Okres wspólnoty pierwotnej. Okres wczesnofeudalny* (do połowy XIII w.), w: *Historia chłopów polskich*, t. 1, red. S. Inglot, Warszawa 1970, s. 65–139.

²² Tenże, *Problem niewolnictwa w Polsce wczesnośredniowiecznej*, *Sprawozdania Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego*, ser. A 34, 1979 (1981), s. 35–36.

²³ Tenże, *Uposażenie klasztoru Kanoników Regularnych na górze Ślęży*, *ZH* 50, 1985, z. 3, s. 51–67.

²⁴ Tenże, *Życie gospodarcze Śląska w epoce feudalizmu*, *Studia Śląskie*, Seria Nowa 44, 1986, s. 11–41.

²⁵ Tenże, *Stan i potrzeby badań nad annalistyką śląską do końca XV wieku*, *AUWr* 23. *Historia* 8, 1964, s. 51–95.

²⁶ B. Kürbis, *Rec. w:* *SZ* 11, 1966, s. 212–213.

²⁷ W. Korta, *Średniowieczna annalistyka śląska* (jak w przyp. 2).

²⁸ Zob. S. Bylina, *Rec. w:* *APH* 17, 1968, s. 169–170; A. Gieysztor, *Rec. w:* *PH* 59, 1968, nr 4, s. 787–788.

²⁹ G. Labuda, *Rec. w:* *SZ* 13, 1968, s. 180–181.

³⁰ W. Korta, *Ośrodki twórczości rocznikarskiej Śląska*, w: *Dawna historiografia śląska*, red. K. Gajda, *Opole* 1980, s. 9–43.

³¹ Tenże, *Nieznany wrocławski zabytek historiograficzny z przełomu XV i XVI wieku*, w: *Personae, colligationes, facta*, red. J. Bieniak, *Toruń* 1991, s. 308–317.

Poza już omówionymi, w prowadzonych przez W. Kortę badaniach nad historią średniowiecznego Śląska widać jeszcze kilka innych, wyraźnie rysujących się nurtów. Pierwszy z nich sygnalizuje opublikowanie przezeń już w 1956 roku niewielkiej broszury pod znamienym tytułem *Święta góra Słowian*³². Nietrudno domyślić się, że tytułową bohaterką tej pracy jest dominująca w miejscowym krajobrazie Ślęza. W następnych latach W. Korta poświęcił jej kilka analitycznych prac³³, zwińczając swe badania obszerną, zaopatrzoną w rozbudowany aparat krytyczny, rozprawą pod intrygującym i przyciągającym uwagę czytelników tytułem *Tajemnice góry Ślęży*³⁴. Dokonując wnikliwej analizy źródeł historycznych i posiłkując się obficie wynikami badań archeologicznych, odtworzył dzieje jej zasiedlenia od czasów prehistorycznych aż do chwili ulokowania na jej stokach posiadłości klasztornej kanoników regularnych. Poddał analizie genezę i pierwotne przeznaczenie monumentalnej architektury ślężańskiej, a w drugiej części książki omówił początki i wczesne dzieje kanonickiej fundacji klasztornej, dochodząc do wniosku o ulokowaniu tego domu zakonnego na samym szczycie góry i szybkim opuszczeniu tego miejsca przez braci.

Kolejny z nurtów badawczych W. Korty koncentruje się wokół zagadnienia bitwy legnickiej. Zainteresowanie tą tematyką widać w jego badaniach już we wczesnych latach sześćdziesiątych. Popularna początkowo forma wypowiedzi na temat najazdu tatarskiego³⁵ ustąpiła w następnych latach miejsca regularnym studiom analitycznym, których wyniki ujrzały światło dzienne po upływie 20 lat – w 1983 roku. W. Korta wydał obszerną monografię najazdu z 1241 roku; do tematyki tej wracał też w następnych latach, publikując kolejne artykuły³⁶ i podejmując się redakcji obszernej pracy zbiorowej poświęconej temu konfliktowi³⁷.

Ważne miejsce w jego dorobku zajmuje też tematyka niemcoznawcza, choć z uwagi na fakt podejmowania w niej problematyki znanej z prac już wcześniej przywoływanych trudno chyba klasyfikować te publikacje w kategorii odrębnego nurtu badawczego – przywołajmy zatem w tym miejscu obszerną rozprawę o obronie Śląska przez kolonizacją niemiecką³⁸, rozprawkę o konfliktach zbrojnych pierwszych Piastów z Niemcami³⁹, a także bez wątpienia najważniejszą w tym zakresie zbioro-

³² Tenże, *Święta góra Słowian*, Wrocław 1956.

³³ Tenże, W sprawie lokalizacji klasztoru ślężańskiego, *Sobótka* 36, 1981, s. 27–33; tenże, Uposażenie klasztoru (jak w przyp. 23), *passim*.

³⁴ Tenże, *Tajemnice góry Ślęży*, Katowice 1988.

³⁵ Tenże, Bitwa z Tatarami pod Legnicą w 1241 roku, w: J. Domański, I. Pressler, *Przewodnik po Legnicy*, Wrocław 1966, s. 98–106.

³⁶ Tenże, Najazd Mongołów na Polskę w 1241 roku i jego legnicki epizod, Katowice 1983; tenże, Najazd Mongołów na Polskę w 1241 roku i jego legnicki epizod, *AUWr* 800. *Historia* 50, 1985, s. 3–73; tenże, Problemy bitwy legnickiej i stan badań, w: *Bitwa legnicka. Historia i tradycja*, red. W. Korta, Wrocław–Warszawa 1994, s. 7–33.

³⁷ Bitwa legnicka. Historia i tradycja (jak w przyp. 36), *passim*.

³⁸ W. Korta, Die Verteidigung Schlesiens gegen die deutschen Feudalherren im 11. und 12. Jahrhundert, w: *Beiträge zur Geschichte Schlesiens*, Berlin 1958, s. 102–125.

³⁹ Tenże, Aspekty polityczne wojen polsko-niemieckich za pierwszych Piastów, w: *Obronność polskiej granicy zachodniej w dobie pierwszych Piastów*, red. L. Leciejewicz, Wrocław 1984, s. 25–48; tenże, Jak doszło do Psiego Pola. W 850. rocznicę wojny polsko-niemieckiej z 1109 roku, *Rocznik Wrocławski* 2, 1958 (1959), s. 100–121.

wą, napisaną we współpracy Władysławem Czaplińskim i Adamem Galosem, monumentalną historię Niemiec⁴⁰.

Pozostałe prace składające się na naukowy dorobek Wacława Korta także trudno pogrupować w jakieś osobne, zwarte nurty badawcze, choć dotyczą one w większości średniowiecznego Śląska. Nie były więc mu obce zainteresowania historią historiografii tej dzielnicy, którą przybliżył w obszernym artykule z 1988 roku⁴¹, badał też kwestię jej nazwy⁴² i znaczenie w państwie wczesnopiastowskim⁴³. Całe życie interesował się również średniowieczną dyplomatyką – dał temu wyraz w rozprawce o roli średniowiecznej kancelarii⁴⁴ i analitycznym studium jednego z dokumentów księcia Henryka Brodatego⁴⁵. Zachował we wdzięcznej pamięci swych nauczycieli i mistrzów – profesorów Karola Maleczyńskiego i Stefana Marię Kuczyńskiego, poświęcając im okolicznościowe wspomnienia⁴⁶. Interesował się również tematyką związaną z chrztem i chrystianizacją ziem polskich, wychodząc w tych badaniach poza kwestie związane wyłącznie z dziejami Śląska. Po raz pierwszy podjął to zagadnienie w 1976 roku, włączając się do dyskusji o najstarszej organizacji kościelnej ziem polskich⁴⁷, niedługo potem dotknął też żywo dyskutowanej kwestii konfliktu Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem⁴⁸. Później na wiele lat zarzucił badania nad Kościołem we wczesnośredniowiecznej Polsce i wrócił do nich dopiero u schyłku swego życia⁴⁹; nie doczekał niestety wydania dwóch związanych z tą tematyką prac, które ukazały się drukiem już po jego śmierci⁵⁰. Z uwagi na fakt poczynienia w nich

⁴⁰ Tenże, *Historia Niemiec do 1492 roku*, w: W. Czapliński, A. Galos, W. Korta, *Historia Niemiec*, Wrocław 1981, s. 11–234 (wyd. 2, poprawione: 1990).

⁴¹ Tenże, *Badania nad średniowiecznym Śląskiem w polskiej historiografii w latach 1945–1980*, *Sobótka* 43, 1988, nr 1, s. 157–183; ten tekst ukazał się kilka lat później także w wersji anglojęzycznej – zob. tenże, *Medieval Silesia in Polish Historiography 1945–1980*, *APH* 63/64, 1991, s. 195–217.

⁴² Tenże, *Spór o nazwę Śląska*, *Sobótka* 41, 1986, s. 165–188.

⁴³ Tenże, *Śląsk w pierwszych wiekach istnienia państwa polskiego*, w: *Dzieje Śląska*, red. E. Maleczyńska, K. Maleczyński, Warszawa 1955, s. 37–62.

⁴⁴ Tenże, *Rola kulturalna średniowiecznej kancelarii*, w: *Studia z dziejów kultury i ideologii ofiarowane Ewie Maleczyńskiej w 50. rocznicę pracy dydaktycznej i naukowej*, red. R. Heck, W. Korta, J. Leszczyński, Wrocław i in. 1968, s. 63–78.

⁴⁵ Tenże, *W sprawie autentyczności i interpretacji dokumentu księcia Henryka Brodatego dla klasztoru Najświętszej Maryi Panny we Wrocławiu z 10 maja 1209 roku*, *AUWr* 461. *Historia* 30, 1978, s. 61–76.

⁴⁶ Tenże, *Karol Maleczyński, sylwetka uczonego i człowieka*, w: K. Maleczyński, *Studia nad dokumentem polskim*, Wrocław i in. 1971, s. 8–34; tenże, *Profesor Karol Maleczyński 1897–1968*, w: *Materiały III zjazdu absolwentów historii Uniwersytetu Wrocławskiego*, red. K. Matwijowski, Wrocław 1991, s. 55–70; tenże, *Profesorowie we wspomnieniach współpracowników*. Profesor Stefan Maria Kuczyński, tamże, s. 129–130.

⁴⁷ Tenże, *Czy Kraków był metropolią kościelną w połowie XI wieku?*, w: *Ars historica. Prace z dziejów powszechnych i Polski*, Poznań 1976, s. 321–340.

⁴⁸ Tenże, *Co faktycznie wiemy o konflikcie biskupa krakowskiego św. Stanisława z królem Bolesławem Śmiałym*, *Zeszyty Naukowe KUL* 22, 1979 (1981), nr 4, s. 3–25.

⁴⁹ Tenże, *Prohor i Prokulf, pierwsi biskupi misyjni w Małopolsce*, w: *Słowiańszczyzna w Europie wczesnośredniowiecznej*, red. Z. Kurnatowska, Wrocław 1996, s. 147–154; tenże, *Chryścianizacja Śląska przed 1000 rokiem*, *Sobótka* 53, 1998, nr 3–4, s. 321–337.

⁵⁰ Tenże, *Dwie metropolie kościelne w Polsce za Bolesława Chrobrego. Fakt historyczny czy pomyłka Gala*, w: *Studia i materiały z dziejów Śląska i Małopolski*, red. R. Żerelik, Wrocław 2001, s. 25–27; tenże, *Co bezpośrednio mówią źródła, a co historycy o początkach chrystianizacji*, tamże, s. 9–24.

wielu interesujących obserwacji wypada wyrazić żal, że do dyskusji nad tymi kluczowymi dla polskiej mediewistyki zagadnieniami autor włączył się tak późno i nie zdołał ich rozwinąć w kolejnych latach.

Wacław Korta zmarł we Wrocławiu w dniu 2 lutego 1999 roku; jego doczesne szczątki spoczęły na cmentarzu św. Rodziny przy ul. Smętnej.

Krzysztof Kaczmarek